

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XVIII. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm545/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

snart din Sang til Brage-Harpen
 tordned vældig som en Sarpen,
 snart os trylled dine Salmer
 under Fredens Palmer.

Slaa endnu din Harpe længe,
 Sanger djærv og graa!
 Men, saa længe Danmarks Vænge
 ejer Piger smaa,
 ejer Mænd, som Dansk kan sjunge,
 skal af gamle, skal af unge
 fro din Kæmpevisse høres,
 og hvert Hjærte røres.*)

Udgiveren skylder endnu en kort Redegjørelse for Udførelsen af sit Hverv. Den hele Forelæsningsrække fra I til LI foreligger i samme Orden fra Forfatterens Haand: alle de skrevne Læg ere egenhændig nummererede af ham. Ogsaa Titelen „Mands Minde 1788—1838“ er hans egen. De i Tillæggene medtagne Udkast ere ikke nummererede i Haandskriftet, men over Begyndelsen til ethvert af dem er skrevet Forelæsnings Nummer og Dag. Alt det foreliggende er skrevet forud for velkomende Forelæsnings Holdelse, og Forf. har ikke senere revideret det skrevne. Han blev ofte anmodet om at udgive disse Forelæsninger, og var ikke heller utilbejlig dertil, men fandt aldrig Tid til at fuldende deres Udarbejdelse, hvad ganske vist ogsaa vilde have krævet en hel Del Arbejde, eftersom saa at sige det hele fortællende Element i det nedskrevne kun er til Stede i Antydninger og Notitser, som han under Foredraget har udfyldt efter Hukommelsen, men som paa et senere Tidspunkt vilde krævet megen fornyet Læsning, for ordentlig at kunne afrundes. Det er derfor meget forklarligt, at Forf. først længe tænkte sig at oplage Stoffet for disse Foredrag til ny Behandling i

*) Optaget i Samlede Digte af H. V. Kaalund, 1840, S. 58.

Fortsættelsen af Haandbog i Verdenshistorien, og siden, da denne aldrig førtes saa vidt (den sluttede 1843 med det syttende Aarhundrede), ganske opgav at gjøre noget ud af det.

For os stiller Sagen sig imidlertid anderledes. Endskjønt dette Værk ikke var modent til at fremlægges fra Forfatterens egen Haand eller i hans egen Levetid, og endskjønt det ganske vist ikke er skikket til at meddele en samlet Fremstilling af det deri omhandlede Tidsrumms Historie, saa er det dog af saa meget Værd, at det vel fortjente at udgives, og dette sit Værd henter det ikke fra sin Meddelelse af Stoffet, som kan søges andensteds, men fra Forf.'s dertil knyttede Betragtninger og Udviklinger, som her netop ere udførlig nedskrevne. Der kunde da ikke være Tale om, ved Udgivelsen at prøve paa at udfylde det manglende og at sætte det hele i den Stand, som Forf. kunde antages selv at ville have bragt det i før Udgivelsen. Opgaven kunde ikke være nogen anden end med størst mulig Troskab at gjengive, hvad der forefandtes, og at afhjælpe de mindre, formelle Mangler, som kløbede ved de foreliggende Udkast. Dette Krav har Udg. stræbt at fyldestgjøre paa bedste Maade, og de Friheder, han har maattet tage sig, for at det foreliggende Haandskrift kunde fremtræde i læselig Form, indskrænke sig væsentlig til nogle Omsætninger af enkelte Partier inden for nogle af Forelæsningerne, hvor Forf. enten uden Orden havde nedskrevet enkelte Momenter, eller hvor han undertiden sidst i Udkastet har skrevet, hvad han havde tænkt sig at stille i Spidsen for Foredraget. Foruden den her udsøvede Textkritik, har det endvidere ofte været fornødent at rette aabenbare Skrivfejl og at udelade, tilføje eller ombytte de Smaord, som sammenholde Sætningsbygningen, samt stundom at udelade Sætninger paa ét Sted, som paa et andet Sted i samme Forelæsning gjenfandtes i en omhyggeligere udformet Skikkelse, og som Forf. da kun har glemt at overstrege paa det ene Sted. Alle saadanne

